

— Оная же душевна способность чрезъ коѣ-то духъ человѣческій може да разбира отвлеченны предметы, називава се *умозрѣніе* (умоственно сѣзиранье); — и когато оно е особенно развито, називава се *въображеніе* (фантазія).

И тѣй, челоѣкъ разбира и узнава всички-тѣ отвлеченны и вещественны предметы: или чрезъ чувствующы-тѣ тѣлесны органы, или чрезъ умственно-то сѣзиранье. Но тукъ трѣба да забѣлежимъ, че кога вещественни-тѣ или отвлеченни предмети сами се представляватъ на душа-та безъ нейно знаянье, то тогава она се намира въ *сирадашелно состояніе*; кога же сама душа-та иска да узнае нѣкои предмети; то она въ такъвъ случай *своевольно дѣйствово*, и това нейно дѣйствіе при узнаванье-то на вещественни-тѣ или отвлеченни предмети, има и особенны названія. Напримѣръ: *чувствено-шо въспрїеманье* преобрѣща се въ *чувствено възрѣнье*; *глѣданье-шо*, въ *поглѣдванье*, *чюванье-шо*, въ *послушванье*; *обоняніе-шо*, въ *подошванье*; *умственно-шо же сѣзиранье*, въ *умственно възглѣдванье*. — И тѣй, душа-та чрезъ чюственно-то възрѣнье и чрезъ умозрѣние-то е въ состояніе своевольно да узнае вещественны-тѣ и отвлеченны предметы и при това нейно дѣйствіе, она, като едно самодѣятелно начяло, явява се свободна; защото ако своевольно желае, гужда се подвляніе-то на вещественни или отвлеченни нѣкои предмети, които бы поискала да узнае.

Пробужданье на разумъ-тѣ къмъ дѣятелность. — Що е размислянье?

§. 11.

Мы видѣхмы по горѣ, че душа-та чрезъ умственно-тѣ и чувственны органы, може да въспрїе-